Un nou tram de la muralla

La intervenció arqueològica en una finca de Girona posa al descobert part de la fortificació romana i carolíngia

El ric patrimoni arquitectònic de Girona és format d'una superposició de capes que reuneixen anys d'història. Un passat patrimonial que no deixa d'oferir sorpreses, la darrera arran d'una recent intervenció arqueològica en una finca del carrer de Bellmirall que ha permès posar al descobert un nou tram del traçat de la muralla que encerclava la Força Vella de Girona en aquest punt. I no només això, entre els elements singulars que té l'edificació hi ha un altre pany de muralla d'època carolíngia amb una torre de defensa –a més de la romana del segle III–, una sitja de gra i dues gàrgoles que embellien el pati de la llotja del segle XIV (quan l'edifici era una casa noble que apareix documentada com el castell de Bellmirall).

La propietat de la finca (al carrer de Bellmirall, 2-4, molt a prop del portal Rufí i donant per l'altra façana a la plaça Sant Domènec) és, en ell mateix, l'exemple de l'evolució de Girona al llarg dels segles. Actualment està en ruïnes, però d'aquí a un temps es reconvertirà en un bloc on hi haurà entre tretze i catorze habitatges. I és així, com ha passat al llarg dels temps, que la modernitat conviurà amb el passat, en aquest cas de forma més evident perquè els arquitectes tindran en compte que els elements arqueològics singulars es conservin i, si pot ser, que siguin visibles a l'hora d'elaborar el projecte.

Això serà possible perquè abans que hi entrin els paletes l'Ajuntament i el departament de Cultura hi han dut a terme un estudi arqueològic previ que ha permès reconstruir l'evolució constructiva de la casa.

Muralla creixentArran d'aquesta intervenció s'ha recuperat tot el traçat de la muralla amb les diverses fases de construcció (romana, carolíngia i baix medieval) i també l'adaptació de la zona amb la construcció, directament a sobre de la muralla, d'un habitatge medieval que va ser àmpliament modificat en l'època moderna. En una de les parets exteriors de la casa, la muralla romana s'hi aprecia a simple vista. Però just en aquest punt, el mur girava i s'endinsava cap on ara hi ha l'edifici. "Ens sorprèn que allò que les construccions posteriors havien engolit ara ens hagi aparegut totalment conservat", declara l'arqueòloga Maribel Fuertes, en referència al pany de muralla. Concretament, es tracta d'un tram d'aproximadament cinc metres de llargada, dos d'amplada i quatre d'alçària, fet a base de carreus procedents a l'època de la zona de Domeny o de Taialà.

Pel que fa a l'altre costat de l'edifici, que mira al rectorat de la UdG, han documentat les restes de muralla que ja eren prèviament visibles. Es tracta en aquest cas, de 17 metres de muralla romana i de part d'una torre de defensa carolíngia que s'hi va adossar el segle VIII.De casa noble a arxiuMaribel Fuertes també detalla que durant l'edat mitjana la casa noble – que segurament va donar nom al carrer– va ser "un edifici imponent", i que al segle XVI l'aleshores abat de Sant Joan de les Abadesses, Miquel d'Agullana, va fer-hi reformes i va deixar-hi empremta (com encara s'aprecia amb els escuts en portes i finestres). A partir d'aquí, ja a l'època moderna, l'edifici va acollir un col·legi de seminaristes (el de la Sagrada Família) i, més endavant, i fins als anys noranta del segle passat, va convertir-se en l'arxiu diocesà.

L'alcaldessa de Girona, Marta Madrenas, destaca que els estudis previs formen part d'un nou protocol "i un canvi d'estratègia". "En comptes d'esperar que les restes surtin a la llum quan el promotor privat fa l'obra, ja s'hi fa un treball a priori", explica. Ara la tasca és de l'arquitecte Jordi Fernández, que haurà de valorar el patrimoni i conservar les restes arqueològiques dins de la pròpia promoció.

Publicat a:
-El Punt Avui. Comarques Gironines 23-05-2018 Pàgina 46

Font del document: http://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/1398809-un-nou-tram-de-la-muralla.html